

รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ
การปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

รอบที่ ๑

เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ – เมษายน ๒๕๖๒

องค์การบริหารส่วนตำบลไม้สีงห
อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์

สารบัญ

	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ หลักการและเหตุผล	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
- เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)	
- เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร	
- ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	
- ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)	
๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๓
(Risk Assessment for Conflict of Interest)	
๒.๓ ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๔
(Risk Assessment Plan for Conflict of Interest)	
๒.๔ สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๕
บทที่ ๓ ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	
๓.๑ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๖
๓.๓ แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	๖

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยง (Risk) คือ การวัดความสามารถที่จะดำเนินการให้วัตถุประสงค์ของงานประสบความสำเร็จ ภายใต้การตัดสินใจ งบประมาณ กำหนดเวลา และข้อจำกัดด้านเทคนิคที่เผชิญอยู่ ความเสี่ยงจึงอาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนและความจำกัดของทรัพยากร การจัดการความเสี่ยงหรือการบริหาร ความเสี่ยง (Risk management) คือ การจัดการความเสี่ยงทั้งในกระบวนการในการระบุ วิเคราะห์ (Risk analysis) ประเมิน (Risk assessment) ดูแล ตรวจสอบ และควบคุมความเสี่ยงที่สัมพันธ์กับกิจกรรม หน้าที่ และกระบวนการทำงาน เพื่อให้องค์กรลดความเสียหายจากความเสี่ยงมากที่สุด อันเนื่องมาจากภัยที่องค์กร ต้องเผชิญในช่วงเวลาใด เวลาหนึ่งหรือเรียกว่า อุบัติภัย (Accident) ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อน และผลประโยชน์ส่วนรวม หรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็น นักการเมือง ข้าราชการ พนักงาน หน่วยงานหรือผู้ให้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือ การปฏิบัติหน้าที่ใน ตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่ และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวม กล่าวคือ การที่เจ้าหน้าที่ ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้อง มากกว่า ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนา ในรูปแบบ ที่ หลากหลาย จนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าว มีให้พบ เห็นได้มากในสังคม ส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรม เนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็น หลักได้ ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของ เจ้าหน้าที่ของรัฐที่ ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ แต่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติ หน้าที่โดยคำนึงถึง ประโยชน์ส่วนตนหรือพวก พ้องเป็นหลัก การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็น ระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย จากการปฏิบัติงานที่อาจเปิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และ ผลประโยชน์ ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์ หรือสภาวะการณ์ของ การขัดกันของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิด หรือนำไปสู่การทุจริตมาก เท่านั้น องค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานอันอาจเกิด ผลประโยชน์ทับซ้อน โดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจากโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินงาน ของ องค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่ ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันสมควรได้โดยชอบตามกฎหมาย
๒. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในการบริหารราชการให้กับองค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์
๓. เพื่อแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการขององค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์

บทที่ ๒

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๒.๑ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิดผลกระทบของ ความเสี่ยง เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และดำเนินการวิเคราะห์และจัดลำดับความเสี่ยง โดย กำหนดเกณฑ์ การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับ โอกาสที่จะเกิดความ เสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง โดย กำหนดเกณฑ์ในเชิง คุณภาพ เนื่องจากข้อมูลเป็นเชิงพรรณนาที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินได้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	มีโอกาสดังขึ้นน้อยมาก
๒	น้อย	มีโอกาสดังขึ้นน้อย
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังขึ้นปานกลาง
๔	มาก	มีโอกาสดังขึ้นมาก
๕	มากที่สุด	มีโอกาสดังขึ้นมากที่สุด

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากร

ระดับ	โอกาส	คำอธิบาย
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน
๒	น้อย	ไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	บรรยากาศการปฏิบัติงานไม่เหมาะสม
๔	สูง	ลงโทษทางวินัยไม่ร้ายแรง
๕	สูงมาก	ลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณ ของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความ เสี่ยงแต่ ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน	เขตสี	มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงต่ำ	๑ - ๓ คะแนน	เขียว	ยอมรับความเสี่ยง
ระดับความเสี่ยงปานกลาง	๔ - ๙ คะแนน	เหลือง	ยอมรับความเสี่ยงแต่ควรมี มาตรการควบคุม
ระดับความเสี่ยงสูง	๑๐ - ๑๖ คะแนน	ส้ม	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
ระดับความเสี่ยงสูงมาก	๑๗ - ๒๕ คะแนน	แดง	ต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยง หรือ หลีกเลี่ยงความเสี่ยง โดยการ หยุด ยกเลิกเปลี่ยนแปลงกิจกรรม

ตารางระดับความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
	๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
	๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
	๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
	๑	๑	๒	๓	๔	๕
		๑	๒	๓	๔	๕
	โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)					

๒.๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

องค์การบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์ ได้ศึกษาถึงปัญหาและแนวโน้มโอกาสในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ที่พบว่า มีความความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑. การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว เช่น การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว โดยไม่ได้ขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

๒. การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ เนื่องจาก หากพบขั้นตอนการกระทำที่ไม่โปร่งใส หรือการ กระทำ ผิด หรือละเว้น หรือประมาท จะส่งผลเสียต่อองค์กรในภาพรวม รวมถึงการบริหารงานในขั้นตอนภายใน องค์กร และอาจรวมถึงการเอื้อประโยชน์ให้ซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่ ผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงาน ที่ติดต่อ ราชการ ประกอบกับ จะมีระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างออกใหม่ หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่ศึกษาค้นคว้าหรือเข้า รับการอบรมเพื่อสร้าง ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน อาจมีข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน ซึ่ง ส่งผลเสียหายแก่องค์กรอย่าง ร้ายแรงและส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กรด้วย

๓. การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูงของ เจ้าหน้าที่จัดหาพัสดุ เนื่องจากร้านค้าหรือผู้ประกอบการหวังผลประโยชน์ในการขายสินค้าในอนาคต เป็นการ ให้ของกำนัลที่มีเงื่อนไข อาจเอื้อประโยชน์ให้ซึ่งกันและกันของเจ้าหน้าที่กับเจ้าของร้านค้าหรือผู้ประกอบการ

๒.๓ ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment Plan for Conflict of Interest)

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
(๑) การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	การนำ ทรัพย์สินของ หน่วยงานไป ใช้ ส่วนตัว โดยรู้ไม่เท่าทัน ทำให้เกิดการทุจริตเชิงเวลา เบียดบังเวลาการปฏิบัติราชการ	เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตเชิงเวลา เบียดบังเวลาการปฏิบัติราชการ ในเรื่องของการนำ ทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	๕	๔	๒๐	๑
(๒) จัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องหรือมีการจัดหา พักตร์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดมาทดแทน	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุให้ เป็นไปตามประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติและดำเนินการ ตามเกณฑ์การประเมิน คุณธรรมและความ โปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)	๕	๓	๑๕	๒
(๓) การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบน หรือ รับของขวัญ หรือ รับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูง	ฝ่ายจัดหาพัสดุรับ ของขวัญของรางวัล หรือ ของกำนัลจากร้านค้าที่มี มูลค่าสูง เพื่อหวังขาย สินค้า ในอนาคตอาจนำไปสู่การจัดการพัสดุที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด มาทดแทน	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติ ครม. และหนังสือสั่งการ ที่เกี่ยวข้อง ป้องกันการ ทุจริตในองค์กร	๕	๑	๕	๓

จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปวิเคราะห์ ความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
(๑) การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว	ลำดับ ๑ (ระดับความเสี่ยงสูงมาก = ๒๐ คะแนน)
(๒) จัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ	ลำดับ ๒ (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๕ คะแนน)
(๓) การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับ ของขวัญ หรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มีมูลค่าสูง	ลำดับ ๓ (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๕ คะแนน)

๒.๔ สรุปภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

จากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์และการจัด ลำดับ ความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สามารถสรุปได้ดังนี้

ลำดับที่ ๑ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงมาก (ระดับความเสี่ยงสูงมาก = ๒๐ คะแนน) มีความสำคัญที่ควร ต้อง รีบแก้ไข โดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่า เนื่องจาก พนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์อาจจะ รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ผู้บริหารควรกำกับดูแลและกำชับให้ พนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลไผ่สิงห์ถือปฏิบัติตาม ระเบียบและธรรมเนียมปฏิบัติของทางราชการ

ลำดับที่ ๒ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง (ระดับความเสี่ยงสูง = ๒๐ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้องรีบ แก้ไข โดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่า บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติขาดการศึกษาระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อย่าง สม่าเสมอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ มีผลใช้ บังคับในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป รวมถึงขาดการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน หรือในสาย อาชีพ ผู้บริหารจึงควรการพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่องและสม่าเสมอ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานและ ให้บริการประชาชน

ลำดับที่ ๓ การรับผลประโยชน์หรือการรับสินบนหรือรับของขวัญหรือรับของกำนัลจากร้านค้าที่มี มูลค่าสูง อยู่ในระดับความเสี่ยงปานกลาง (ระดับความเสี่ยงปานกลาง = ๕ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้อง แก้ไข โดยศึกษา ปัญหาที่เกี่ยวข้องพบว่า มีผู้ประกอบการบางรายที่ยื่นข้อเสนอให้เงินรางวัลหรือของรางวัล ที่มีมูลค่าสูง เพื่อหวัง ผลประโยชน์ในการขายสินค้าหรือบริการในคราวถัดไป ผู้บริหารควรกำชับเจ้าหน้าที่ทุกคน ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เกิดขึ้นภายในองค์กร

บทที่ ๓

ผลการจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๓.๑ ประโยชน์ของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. บุคลากรเกิดความตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในระบบงานหรือการปฏิบัติงานโดยไม่ตั้งใจ และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในระบบงานหรือการปฏิบัติงานให้ถูกต้องยิ่งขึ้น
๒. หน่วยงานที่พบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้มีการปรับปรุงแก้ไข หรือมีการ กำหนดมาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในหน่วยงาน
๓. เป็นฐานข้อมูลและองค์ความรู้สำหรับการบริหาร และการปฏิบัติงานเพื่อลดปัญหาการทุจริต คอร์รัปชัน และเพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนมีประสิทธิภาพ และมุ่งสู่องค์กร ปลอดจากการทุจริต

๓.๒ ปัญหาและอุปสรรคของการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ปัญหายังไม่ครอบคลุมทุกกิจกรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน ทำให้บางกิจกรรมยังมีความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนอยู่ภายใต้กิจกรรม
๒. การพบปัญหาความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ยังใช้ระยะเวลาในการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ที่ล่าช้า ทำให้ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ยังคงมีการปฏิบัติงานตามแบบวิธีเดิม
๓. หน่วยงานไม่ให้ความสำคัญ หรือยังมองไม่เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นที่จะส่งผลกระทบต่อบุคลากร หรือองค์กรจึงเกิดการเพิกเฉย หรือไม่ปฏิบัติตามแนวทางที่ถูกต้อง

๓.๓ แนวทางปรับปรุงแก้ไขความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. เร่งดำเนินการจัดอบรมหรือสัมมนา เพื่อให้บุคลากรทราบและตระหนักถึงหลักเกณฑ์การจัดซื้อจัด จ้างให้ถูกต้องตามระเบียบ การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง หรือบทลงโทษหากพบผู้กระทำการฝ่าฝืน เพื่อ ป้องกันความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน หรือการหาช่องทางเพื่อกระทำการทุจริต
๒. นำประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ที่มีการวิเคราะห์ความเสี่ยงมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน
๓. กำหนดให้มีมาตรการหลักเกณฑ์ หรือแนวทางปฏิบัติ ที่เกี่ยวข้องชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ในรายละเอียด การปฏิบัติงานในด้านต่างๆ โดยอาจกำหนดให้เป็นข้อตกลงการปฏิบัติราชการระหว่างผู้บริหารท้องถิ่นและ หัวหน้าทุกสำนัก/กอง เพื่อเพิ่มศักยภาพขององค์กรในด้านความโปร่งใสและปลอดจากการทุจริต